

GIG Cymru
Polisi Cefnogi Colli Beichiogrwydd

Fforwm Partneriaeth Cymru

Welsh Partnership Forum

GIG Cymru yn
Cwethio mevn Partneriaeth

NHS Wales
Working in Partnership

GIG Cymru

Polisi Cefnogi Colli Beichiogrwydd

1.0 Cefndir

1.1 Nod y polisi hwn yw darparu'r cymorth sydd ei angen ar gyflogeion yn ystod y cyfnod anodd hwn yn eu bywyd, a helpu rheolwyr a chydweithwyr i wybod sut i gefnogi pobl yr effeithir arnynt, gyda charedigrwydd, dealltwriaeth a heb farn.

1.2 Mae'n cefnogi cyflogeion beichiog a phartneriaid cyflogedig drwy golli beichiogrwydd ac yn eu hannog i deimlo'n hyderus i siarad â'u rheolwr, eu cydweithwyr a'u ffrindiau yn y gwaith am yr hyn sydd wedi digwydd. Mae'n herio agweddau bod colli beichiogrwydd yn bwnc tabŵ, a bod yn rhaid i bobl ddioddef yn dawel.

1.3 Os yw gweithiwr yn darllen y ddogfen hon, mae'n debygol ei fod naill ai'n mynd drwy'r cyfnod anodd iawn hwn neu'n cefnogi rhywun mewn sefyllfa debyg, felly cysylltwch â'ch adran gweithlu leol neu reolwr i siarad â nhw er mwyn sicrhau eich bod yn cael cymorth priodol.

2.0 Cwmpas

2.1 Mae cwmpas y polisi wedi'i ddiffinio yn Atodiad 1 ac mae'n cynnwys, ond nid yw'n gyfyngedig i: gamesgoriad, beichiogrwydd anembryonig, beichiogrwydd ectopig, beichiogrwydd molar, colli embryonau wrth drosglwyddo a therfynu beichiogrwydd.

2.2 Mae'r polisi hwn yn berthnasol i weithwyr yn unig. Nid yw'n berthnasol i weithwyr asiantaeth, ymgynghorwyr, contractwyr hunangyflogedig, gwirfoddolwyr nac interniaid. Os nad ydych yn gyflogai ond wedi profi colled beichiogrwydd, rydym yn eich annog i siarad â'ch pwynt cyswllt arferol yn ein sefydliad [ein Hyrwyddwr Beichiogrwydd a Cholled Babanod] neu aelod o'r Adran Adnoddau Dynol. Byddant yn gallu trafod pa gymorth sydd ar gael i chi.

2.3 Mae'r polisi hwn yn berthnasol i bob gweithiwr sy'n dioddef colled beichiogrwydd, ar unrhyw adeg cyn 24 wythnos, p'un a yw wedi digwydd yn uniongyrchol iddynt hwy, eu partner, mam fenthyg neu'r rhieni mabwysiadol mewn lleoliad mabwysiadu cymeradwy. Mae hefyd yn berthnasol waeth beth fo rhyw y gweithiwr, y math o gontract cyflogaeth, hyd gwasanaeth, rôl neu sylfaen.

2.4 Pan fydd gweithiwr sy'n disgwyl yn dioddef colled beichiogrwydd ar ôl 24 wythnos, bydd yn dal i fod â hawl i absenoldeb mamolaeth statudol ac SMP os caiff ei faban ei eni'n gynnar; yn farw-anedig ar ôl dechrau ei 24ain wythnos o feichiogrwydd neu'n marw ar ôl cael ei eni. Mae hyn yn ychwanegol at y darpariaethau yn Adran 23: Absenoldeb Profedigaeth Plentyn o Lawlyfr Telerau ac Amodau Gwasanaeth y GIG (bydd y darpariaethau sy'n cyfateb i'r rhai a gynhwysir yn adran 23 yn berthnasol i staff meddygol a deintyddol); yn ogystal â'r darpariaethau o fewn polisiâu sefydliadol lleol.

2.5 Os yw colled beichiogrwydd yn effeithio ar gyflogai ond nad yw'n cario'r beichiogrwydd, partner y gweithiwr sy'n cario'r beichiogrwydd neu'r rhiant arfaethedig mewn trefniant benthyg croth neu fabwysiadu, dylai siarad â'i reolwr llinell neu'r Adran Adnoddau Dynol ynghylch sut gellir ei cefnogi.

2.6 Mae Sefydliad y GIG yn cydnabod y trallod, yn gorfforol ac yn emosiynol, a all ddeillio o golli beichiogrwydd a'r effaith y gallai hyn ei gael ar weithwyr unigol ni waeth pryd neu sut y mae'r golled yn digwydd. Paratowyd y polisi hwn i ddarparu amser i ffwrdd â thâl a chymorth mewn perthynas â cholli beichiogrwydd. Fodd bynnag, gwerthfawrogir na fydd unrhyw sefyllfaoedd yn union yr un fath, ac y gall colli beichiogrwydd arwain at alar yn wahanol i fathau eraill o alar. Anogir gweithwyr felly i drafod gyda'u rheolwr llinell neu aelod o'r Adran Adnoddau Dynol pa gymorth y gallent fod ei angen.

2.7 [Efallai y byddai'n well gan gyflogai siarad â'n Hyrwyddwr Beichiogrwydd a Cholled Babanod yn y lle cyntaf, gan gadw mewn cof y gallai fod angen cynnwys ei reolwr llinell neu'r Adran Adnoddau Dynol mewn trafodaethau dilynol.]

Sylwer: - Efallai y bydd cyflogwr yn dymuno penodi Hyrwyddwr Beichiogrwydd a Cholled Babanod. Byddai'r unigolyn hwn yn cael ei hyfforddi mewn beichiogrwydd a cholli baban ac efallai bod ganddo rywfaint o brofiad o'r math hwn o golled ei hun. Byddai penodi Hyrwyddwr Beichiogrwydd a Cholled Babanod yn galluogi gweithwyr sy'n profi colled beichiogrwydd i siarad â rhywun y tu allan i'w llinell adrodd ac AD a fyddai'n ddigon parod i wrando ar eu cwestiynau neu eu pryderon. Os bydd cyflogwr yn penodi Hyrwyddwr Beichiogrwydd a Cholled Babanod, dylid cynnwys cyfeiriadau priodol yn y polisi hwn.

3.0 Profi Colled Beichiogrwydd yn y Gwaith

3.1 Os bydd colled beichiogrwydd yn dechrau tra yn y gwaith, anogir cyflogeion i siarad â'u rheolwr llinell neu gydweithiwr y maent yn ymddiried ynddo. Yna gallant drefnu i'ch cyswllt dewisol gael ei hysbysu a dod o hyd i le addas i chi aros tra bod unrhyw ofal meddygol yn cael ei drefnu, neu y gwneir trefniadau i chi deithio adref.

3.2 Cydnabyddir pa mor drawmatig y gall y profiad fod, yn gorfforol ac yn emosiynol. O ganlyniad, mae Sefydliad y GIG am sicrhau nad oes unrhyw weithiwr yn teimlo bod yn rhaid iddo fynd drwy'r profiad ar ei ben ei hun na pharhau â'i waith. Dylai rheolwr llinell y gweithwyr neu gydweithiwr gytuno â chi ar sut y bydd eich absenoldeb yn cael ei gyfleu i eraill, os oes angen.

3.3 Caniateir i gysylltiadau dewisol gweithiwr sy'n profi colled beichiogrwydd adael y gwaith ar fyr budd i roi cymorth.

4.0 Absenoldeb â Thâl - Colli Beichiogrwydd

4.1 Mae gan y rhai yr effeithir arnynt gan golled beichiogrwydd, waeth beth fo'r rheswm (Gweler Atodiad 1 am ragor o wybodaeth), cyn wythnos 24 hawl i uchafswm o ddeg diwrnod gwaith o dâl llawn (pro-rata ar gyfer staff rhan-amser). Yn dibynnu ar ddymuniadau ac anghenion y gweithiwr, gellir cymryd y gwyliau fel diwrnodau/oriau

olynol neu ad hoc. Gwerthfawrogir efallai na fydd rhai gweithwyr eisiau cymryd gwyliau yn syth, neu o gwbl. Os yw gweithiwr am gymryd gwyliau o dan y polisi hwn, gofynnir iddynt ei gymryd o fewn 26 wythnos i gollu'r beichiogrwydd.

4.2 Os yw Sefydliad y GIG yn cyflogi'r gweithiwr yr effeithir arno gan gollu beichiogrwydd a'i bartner, bydd gan y ddau hawl i wneud cais am absenoldeb colli beichiogrwydd yn eu rhinwedd eu hunain.

4.3 Os bydd gweithiwr yn dioddef mwy nag un golled beichiogrwydd mewn blwyddyn galendr, bydd ganddo hawl i gael yr uchafswm o wyliau â thâl, fesul colled.

4.4 Er mwyn gwneud cais am absenoldeb yn dilyn colled beichiogrwydd, dylai'r gweithiwr gysylltu â'i reolwr llinell yn y lle cyntaf a fydd yn ei gynghori ar unrhyw drefniadau lleol. Gall gweithiwr hunan-ardystio unrhyw wyliau a gymerir yn unol â'r polisi hwn. Ni fydd yn ofynnol iddo ddarparu Nodyn Ffitrwydd na llythyr gan weithiwr gofal iechyd proffesiynol. Gall y gweithiwr a'i reolwr gwblhau'r broses gais yn ôl-weithredol, ar ôl dychwelyd i'r gwaith, cyn belled â'u bod wedi trafod a chytuno ar lafar ar yr absenoldeb.

4.5 Cydnabyddir na fydd bob amser yn bosibl gwneud cais am absenoldeb colli beichiogrwydd ymlaen llaw. Fodd bynnag, anogir gweithiwr i siarad â'i reolwr llinell neu aelod o'r Adran Adnoddau Dynol cyn gynted â phosibl os yw'n ystyried cymryd absenoldeb colli beichiogrwydd yn unol â'r polisi hwn.

5.0 Gwyliau Ychwanegol

5.1 Nid oes terfyn amser i adferiad emosiynol a chorfforol o golli beichiogrwydd. Gallai galaru barhau'n hirach na'r digwyddiad profedigaeth cychwynnol.

5.2 Mae'n bosibl felly y bydd angen cyfnod pellach o absenoldeb o'r gwaith ar y gweithiwr yn dilyn y cyfnod o absenoldeb â thâl. Gallai'r Polisi Rheoli Presenoldeb yn y Gwaith a/neu'r Polisi Gweithio Hyblyg hwyluso'r absenoldeb ychwanegol gan y gweithiwr neu drwy gymryd gwyliau di-dâl. Ni fydd absenoldeb a gymerir o dan y polisi hwn yn cyfrif at ddibenion monitro o dan y polisi Rheoli Presenoldeb yn y Gwaith. Lle bo'n briodol, a chyda chaniatâd y gweithiwr, rhoddir ystyriaeth hefyd i atgyfeiriad galwedigaethol neu adleoli dros dro.

5.3 Mae Sefydliad y GIG yn cydnabod bod hyblygrwydd yn aml yn bwysig i weithwyr sy'n dioddef colled beichiogrwydd. Dylai rheolwyr, felly, anelu at hwyluso ceisiadau gweithio hyblyg ar gyfer y gweithwyr hyn, lle bynnag y bo modd. Ceir rhagor o ganllawiau ynghylch Gweithio Hyblyg ym Mholisi Gweithio Hyblyg Cymru Gyfan.

5.4 Rydym yn cydnabod y gall dychwelyd i'r gwaith ar ôl colli beichiogrwydd fod yn heriol a bydd y cymorth a ffeirir yn amrywio o un gweithiwr i'r llall. Gyda hyn mewn golwg, rydym yn annog gweithiwr i siarad â'u rheolwr llinell am sut y gallant gefnogi dychwelyd i'r gwaith. Os oes gan weithiwr unrhyw awgrymiadau am gamau y gellir eu cymryd i'ch cefnogi yn ystod y cyfnod hwn, dylai drafod y rhain gyda'i reolwr llinell.

6.0 Amser i ffwrdd â Thâl ar gyfer Apwyntiadau Meddygol

6.1 Bydd hawl gan weithwyr i gael amser i ffwrdd â thâl ychwanegol i fynd i apwyntiadau beichiogrwydd cysylltiedig â cholled, neu i fynd gyda'u partner, pe na baent yn dod o fewn y cyfnod y cytunwyd arno o absenoldeb beichiogrwydd â thâl (10 diwrnod gwaith â thâl, staff rhan-amser pro-rata). Bydd hyn yn cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i archwiliadau meddygol, sganiau a phrofion, ac apwyntiadau sy'n ymwneud ag iechyd meddwl.

6.2 Dylai rheolwyr gydnabod na fyddai bob amser yn bosibl i weithwyr drefnu'r apwyntiadau hyn o amgylch gofynion eu gwaith, oherwydd natur colli beichiogrwydd. Felly, dylent gefnogi gweithwyr i reoli effaith amser i ffwrdd o'r gwaith, o dan yr amgylchiadau hyn.

7.0 Cefnogaeth Gyffredinol

7.1 Nod Sefydliad y GIG yw hwyluso amgylchedd gwaith agored a dealladwy. Anogir gweithwyr felly i hysbysu eu rheolwr eu bod yn dioddef colled beichiogrwydd yn gynnar. Bydd hyn yn helpu i sicrhau eu bod yn cael y cymorth angenrheidiol, mewn modd amserol.

7.2 Os nad yw gweithiwr yn teimlo'n gyfforddus i drafod y mater gyda'i reolwr llinell uniongyrchol i ddechrau, efallai y byddai'n ddefnyddiol cael sgwrs gyfrinachol gyda, e.e.

- Rheolwr neu gydweithiwr y gellir ymddiried ynddo;
- Gwasanaeth Llesiant Seicolegol y Staff;
- Aelod o'r Tîm Iechyd Galwedigaethol;
- Swyddog Profedigaeth Mamolaeth y Bwrdd Iechyd;
- Y Gwasanaeth Caplaniaeth;
- Elusen neu sefydliadau cymorth profedigaeth allanol (Gweler Atodiad 2);
- Aelod o'r Tîm Gweithlu a Datblygu Sefydliadol; neu
- Cynrychiolydd Undeb Llafur

8.0 Cyfrifoldebau

8.1 Disgwylir i bawb fod yn sensitif i effaith colli beichiogrwydd ac ystyried eu cydweithwyr gyda charedigrwydd a dealltwriaeth.

8.2 Cyfrifoldeb y rheolwr yw cefnogi'r gweithiwr gyda charedigrwydd, tosturi a hyblygrwydd. Mae pob person yn wahanol, ac efallai y bydd angen addasiadau gwaith dros dro, neu lefelau eraill o gymorth, ar unigolion hefyd.

8.3 Mae gweithwyr sydd wedi profi colled beichiogrwydd yn cael eu hannog i estyn allan a siarad â rhywun y maent yn ymddiried ynddo cyn gynted â phosibl, os ydynt yn teimlo bod angen cymorth ychwanegol arnynt neu eu cyfeirio.

9.0 Sôn am golled

9.1 Penderfyniad y gweithiwr yn gyfan gwbl yw p'un ai i siarad am ei golled neu faint i'w siarad. Bydd y sefydliad yn ymdrechu i ddarparu amgylchedd agored a chroesawgar lle gall gweithiwr wneud hynny.

9.2 Yn yr un modd, gwerthfawrogir y gall fod amgylchiadau lle gallai gweithiwr fod eisiau cyfyngu ar nifer yr unigolion sy'n gwybod am eu colled beichiogrwydd, i'r graddau y mae hyn yn bosibl dan yr amgylchiadau. Os bydd gweithiwr yn dewis trafod colli beichiogrwydd gyda'i reolwr llinell, fe'i hanogir i siarad ag ef am sut yr hoffai i gydweithwyr gael gwybod am unrhyw absenoldebau cysylltiedig o'r gwaith.

9.3 Bydd unrhyw wybodaeth a roddwch i ni am eich iechyd yn cael ei phrosesu yn unol â'n Polisi Diogelu Data. Rydym yn cydnabod bod y data hwn yn sensitif a byddwn yn ei drin mewn modd cyfrinachol.

Mae colled beichiogrwydd yn cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i:

- **Camesgor:** colli beichiogrwydd yn ddigymell hyd at 24 wythnos o'r beichiogrwydd. [Gwybodaeth y GIG ar Gamesgor](#)
- **Terfynu:** gweithdrefn feddygol neu lawfeddygol i ddod â beichiogrwydd i ben. [Gwybodaeth GIG ar Derfynu](#)
- **Beichiogrwydd Ectopig:** pan fydd wy wedi'i ffrwythloni yn mewtblannu ac yn tyfu y tu allan i'r groth. [Gwybodaeth y GIG ar Feichiogrwydd Ectopig](#)
- **Beichiogrwydd Anembryonig:** pan fydd celloedd babi yn peidio â datblygu'n gynnar, a'r embryo bach yn cael ei adamsugno. Fodd bynnag, mae'r sach beichiogrwydd, lle dylai'r babi ddatblygu, yn parhau i dyfu. [Miscarriage Association Information on Anembryonic Pregnancy](#)
- **Beichiogrwydd Molar:** math prin o feichiogrwydd lle mae wy wedi'i ffrwythloni nad yw'n hyfyw yn mewtblannu yn y groth a bydd yn methu â chyrraedd tymor llawn. [Gwybodaeth GIG ar Feichiogrwydd-Molar](#)
- **Colled wrth drosglwyddo embryo** – pan na fydd yr embryo yn trosglwyddo yn ystod triniaeth ffrwythlondeb ac yn arwain at ddim beichiogrwydd. Dysgwch fwy am golled wrth drosglwyddo embryo www.liverpoolwomensnhs.uk

Elusennau a Sefydliadau Cymorth Profedigaeth Allanol

Mae llawer o elusennau yn y DU sy'n darparu cymorth, cefnogaeth a gwybodaeth i'r rhai sy'n dioddef colli beichiogrwydd. Mae'r canlynol yn rhai o'r elusennau mwyaf a lle bo'n berthnasol, lleol:

♥ [ARC](#)

Mae'n elusen sy'n cynnig gwybodaeth a chymorth anweithredol i rieni cyn, yn ystod ac ar ôl sgrinio cyn-geini; pan ddywedir wrthynt fod gan eu babi anomaledd; pan fyddant yn gwneud penderfyniadau anodd ynghylch parhau â beichiogrwydd neu ddod â beichiogrwydd i ben, a phan fyddant yn ymdopi â materion cymhleth a phoenus ar ôl gwneud penderfyniad, gan gynnwys profedigaeth.

Rhif ffôn: 0207 713 7486. Mae llinellau cymorth yn cael eu hateb gan staff hyfforddedig o ddydd Llun i ddydd Gwener, 10.00 tan 17:30pm.

♥ [Gofal Galar Cruse](#)

Mae gwirfoddolwyr profedigaeth hyfforddedig, sy'n cynnig cymorth emosiynol i unrhyw un y mae profedigaeth yn effeithio arnynt, yn staffio llinell gymorth genedlaethol rhadffôn Gofal Profedigaeth Cruse.

Rhif ffôn: 0808 808 1677

E-bost: helpline@cruse.org.uk

Mae llinellau cymorth ar agor o ddydd Llun i ddydd Gwener rhwng 09.30 a 17.00 (ac eithrio gwyliau banc), gydag oriau estynedig ar nosweithiau Mawrth, Mercher a lau, pan fyddant ar agor tan 20:00.

♥ [London Friend LGBT Bereavement Helpline](#)

Cefnogaeth i bobl hoyw, lesbiaidd, deurywiol a thrawsrywiol sy'n disgwyl neu'n profi profedigaeth.

Rhif ffôn: 0207 7837 3337 Dydd Mawrth 19:30 i 21:30

Tudalen we: www.londonfriend.org.uk

♥ [Miscarriage Association](#)

Yn darparu cyngor a chefnogaeth i'r rhai sydd wedi profi camesgoriad, beichiogrwydd molar neu feichiogrwydd ectopig.

Rhif ffôn: 01924 200799

Gwefan: www.miscarriageassociation.org.uk

♥ [Llinell Gymorth Profedigaeth y GIG](#)

Nyrs gymwys sy'n gallu rhoi arweiniad a chymorth i unigolion sy'n dioddef colled beichiogrwydd sy'n rhedeg Llinell Gymorth Profedigaeth y GIG.

Rhif ffôn: 0800 2600 400 – Llinell gymorth ar agor bob dydd 08:00 i 20:00.

♥ [Petals - Yr Elusen Colled Babanod](#)

Mae Petals yn darparu gwasanaeth cwnsela rhad ac am ddim i gefnogi menywod, dynion a chyplau trwy'r dinistr o golli babanod. Mae eu rhaglen gwnsela yn diwallu anghenion y rhai sydd wedi dioddef cymhlethdodau beichiogrwydd, colli beichiogrwydd neu farwolaeth babi. Mae eu cynghorwyr yn arbenigwyr yn y maes hwn ac mae ganddynt flynyddoedd o brofiad rhyngddynt o gwnsela pobl ar ôl pob math o golli babi.

Rhif ffôn: 0300 688 0068

E-bost: counselling@petalscharity.org

Gwefan: Petalscharity.org

♥ [Stillbirth and Neonatal Death Society \(SANDS\)](#)

Yn croesawu galwadau gan unrhyw un yr effeithir arno gan farw-enedigaeth babi.

Ffôn: 020 7436 5881

E-bost: helpline@uk-sands.org

Gwefan: www.sands.org.uk

♥ [Yr Ymddiriedolaeth Beichiogrwydd Ectopig](#)

Elusen genedlaethol gofrestredig a sefydlwyd i ddiwallu anghenion pobl sydd wedi profi beichiogrwydd ectopig a'r gweithwyr gofal iechyd proffesiynol sy'n gofalu amdanynt.

Rhif ffôn: 020 7733 2653

Gwefan: www.ectopic.org.uk

♥ [Tommys](#)

Mae Tommys yn credu bod pob babi a gollir yn un yn ormod. Mae Tommy's yn bodoli i gefnogi, gofalu am a hyrwyddo pobl, ni waeth ble y gallent fod ar eu taith beichiogrwydd. Maent yn darparu cyngor arbenigol, dan arweiniad bydwagedd i rieni cyn, yn ystod ac ar ôl beichiogrwydd, gan weithio gyda'i gilydd tuag at feichiogrwydd mwy diogel ac iachach. Cliciwch yma am [Wybodaeth Cymorth Colli Babanod Tommys](#)

Os hoffech siarad ag un o fydwagedd Tommys am eich beichiogrwydd, neu os oes angen cymorth a chynghor arnoch ar ôl colli beichiogrwydd, gallwch gysylltu â'r tîm yn uniongyrchol.

Ffôn: 0800 014 7800 (Dydd Llun i ddydd Gwener, 09:00 i 17:00).

E-bost: midwife@tommys.org

Gwefan: www.tommys.org

♥ [Y Samariaid](#)

Cefnogaeth llinell gymorth 24 awr bob dydd o'r flwyddyn i unrhyw un sydd mewn trallod, gan gynnwys y rhai sydd mewn profedigaeth.

Rhif ffôn: 08457 90 90 90

<http://www.samaritans.org>

♥ [Canopi \(qiq.cymru\)](#)